

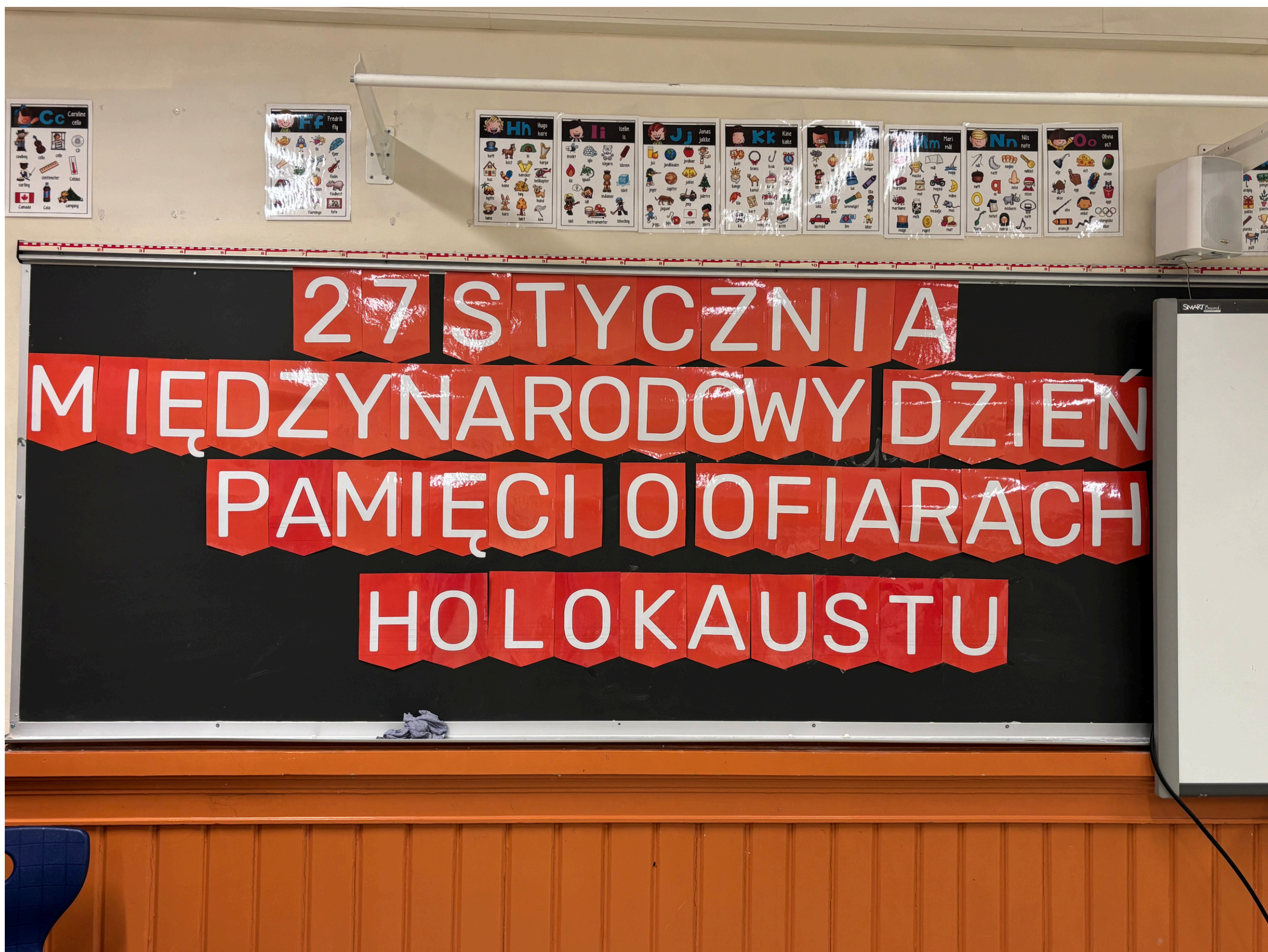

Pamiętamy. 27 stycznia.
81. rocznica wyzwolenia Auschwitz.

Nigdy więcej.
Międzynarodowy Dzień Pamięci
o Ofiarach Holokaustu.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu w klasach 7-8 i licealnych

W dniu 27 stycznia społeczność naszej szkoły włączyła się w obchody Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu – rocznicy wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz-Birkenau w 1945 roku.

Uczniowie klas 7-8 oraz klas licealnych uczestniczyli w specjalnie przygotowanych, pogłębionych zajęciach historyczno-etycznych, których celem było nie tylko poznanie faktów, lecz także refleksja nad odpowiedzialnością jednostki, mechanizmami wykluczenia i znaczeniem pamięci we współczesnym świecie.

Podczas lekcji młodzież analizowała świadectwa ocalałych, fragmenty dokumentów źródłowych oraz fotografie archiwalne. Rozmawiano o procesie stopniowego odbierania praw obywatelskich ludności żydowskiej w III Rzeszy, o systemie obozów koncentracyjnych i zagłady oraz o losie polskich obywateli różnych narodowości pod okupacją niemiecką.

Szczególnym elementem zajęć był wirtualny spacer po terenie Muzeum w Oświęcimiu – Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Dzięki nowoczesnym narzędziom edukacyjnym uczniowie mogli zobaczyć autentyczne miejsca pamięci: bramę z napisem „Arbeit macht frei”, baraki więźniarskie, rampę w Birkenau oraz wystawy dokumentujące los deportowanych. Spacer stał się punktem wyjścia do rozmowy o tym, jak przestrzeń materialna przechowuje historię i jak należy ją odczytywać.

Obchody przebiegały w atmosferze skupienia i dojrzałej refleksji. Zajęcia zakończyły się symboliczną minutą ciszy oraz wspólnym odczytaniem fragmentów świadectw byłych więźniów.

Dla wielu uczniów była to ważna lekcja historii, ale także lekcja odpowiedzialności, empatii i odwagi w reagowaniu na przejawy nienawiści.

Scenariusz 1 (klasy 7–8)

Temat: „Jak rodzi się nienawiść? Mechanizmy wykluczenia na przykładzie historii Zagłady”

Cele lekcji:

zrozumienie pojęć: antysemityzm, propaganda, totalitaryzm, Zagłada,
analiza mechanizmów stopniowej marginalizacji i dehumanizacji,
kształtowanie postawy odpowiedzialności za słowo i postawę wobec innych.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie (10 min)

Krótką prezentacją multimedialną: Europa lat 30., dojście do władzy Hitlera, ustawodawstwo norymberskie.

Analiza źródeł (15 min)

Praca w grupach nad fragmentami wspomnień młodych ludzi z gett oraz fotografiami archiwalnymi.

Uczniowie odpowiadają na pytania:

Jak zmieniało się życie codzienne?

Jakie prawa odbierano w pierwszej kolejności?

Wirtualny spacer (15 min)

Zwiedzanie online terenu Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Zadanie: zapisać trzy elementy przestrzeni, które najbardziej poruszyły uczniów, oraz wyjaśnić dlaczego.

Dyskusja podsumowująca (10 min)

Czy podobne mechanizmy wykluczenia mogą pojawiać się współcześnie? Jak im przeciwdziałać?

Metody: analiza źródeł, dyskusja kierowana, praca w grupach, elementy edukacji medialnej.

Efekt: uczniowie rozumieją, że Zagłada była procesem, a nie nagłym wydarzeniem.

Scenariusz 2 (klasy licealne)

Temat: „Pamięć, odpowiedzialność, świadectwo – etyczny wymiar historii Holokaustu”

Cele lekcji:

pogłębiona analiza polityki III Rzeszy wobec Żydów europejskich,
refleksja nad odpowiedzialnością sprawców, świadków i wspólnot międzynarodowych,
krytyczna analiza pojęcia „pamięć zbiorowa”.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie problemowe (10 min)

Cytat z ocalałego więźnia jako punkt wyjścia do dyskusji: czym jest pamięć po doświadczeniu granicznym?

Miniwykład nauczyciela (15 min)

Geneza „ostatecznego rozwiązania”, konferencja w Wannsee, system obozowy, rola administracji i biurokracji.

Wirtualny spacer i analiza przestrzeni (15 min)

Zwiedzanie online Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Zadanie analityczne:

Jak przestrzeń obozu organizowała życie i śmierć?

W jaki sposób architektura stała się narzędziem przemocy?

Debata oksfordzka (15 min)

Teza: „Pamięć historyczna jest obowiązkiem moralnym współczesnych pokoleń”.

Uczniowie przygotowują argumenty „za” i „przeciw”, odwołując się do przykładów z historii XX wieku.

Podsumowanie (5 min)

Refleksja pisemna: jedno zdanie zaczynające się od słów „Odpowiedzialność zaczyna się od...”.

Metody: debata, analiza historyczna, elementy filozofii historii, praca z przestrzenią pamięci.

Efekt: uczniowie potrafią łączyć wiedzę historyczną z refleksją etyczną i obywatelską.

**Obchody Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu stały się w naszej szkole ważnym momentem
wspólnego namysłu nad historią i współczesnością.**

Pamięć o ofiarach pozostaje naszym zobowiązaniem – wobec przeszłości i przyszłości.

Co to za dzień?

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu obchodzony jest 27 stycznia. To dzień, w którym ludzie na całym świecie wspominają tych, którzy zginęli podczas Holokaustu. Jest to czas refleksji, pamięci i nauki, aby takie tragedie nigdy więcej się nie powtórzyły.

Dlaczego 27 stycznia?

27 stycznia to ważna data, ponieważ w 1945 roku tego dnia wyzwolono obóz Auschwitz-Birkenau. Żołnierze otworzyli bramy obozu i uwolnili osoby, które przeżyły. Ten dzień stał się symbolem zakończenia jednej z najstraszniejszych tragedii w historii.

W Auschwitz znaleziono ludzi, którzy przez lata cierpieli z głodu i pracy ponad siły.

Kim były ofiary Holokaustu?

Podczas Holokaustu naziści prześladowali wiele grup ludzi.

Największą grupą ofiar byli Żydzi, ale cierpieli także Romowie, Polacy, osoby z niepełnosprawnościami i inni, których uważano za „gorszych”.

Żydzi byli prześladowani ze względu na swoją religię i pochodzenie.

Romowie musieli ukrywać się, aby uniknąć schwytania.

Wiele osób zostało zabitych, ponieważ **miały inne poglądy** lub były inne niż reszta.

Co to był Auschwitz-Birkenau?

Auschwitz-Birkenau to miejsce, gdzie naziści zmuszali ludzi do ciężkiej pracy lub zabijali ich.

Obóz ten stał się symbolem Holokaustu, ponieważ było to największe takie miejsce w Europie.

Ludzie, którzy trafiali do Auschwitz, często nie mieli szans na przeżycie. W obozie panowały straszne warunki – brakowało jedzenia, było zimno i niebezpiecznie.

Życie w gettach

Getta były specjalnymi dzielnicami w miastach, gdzie naziści zamykali Żydów.

Życie tam było bardzo trudne, ponieważ nie było wystarczająco jedzenia ani miejsca do życia.

- W warszawskim getcie żyło **wiele osób na bardzo małej powierzchni.**
- **Ludzie często chorowali**, bo nie mieli dostępu do lekarzy ani leków.
- Dzieci i dorośli każdego dnia **walczyli o przetrwanie.**

Ludzie,
którzy pomagali
Żydom

Nie wszyscy zgadzali się z działaniami nazistów. **Byli ludzie, którzy ryzykowali swoje życie, aby ratować Żydów i inne osoby prześladowane.**

Irena Sendlerowa ukrywała dzieci w domach i znajdowała dla nich bezpieczne miejsca.

Istniały grupy, które organizowały **falszywe dokumenty**, aby pomóc ofiarom uciec.

Rodziny w Polsce i innych krajach **ukrywały Żydów w piwnicach i na strychach.**

**Muzeum
Auschwitz-
Birkenau
w Polsce**
odwiedzają
ludzie z całego
świata.

**Yad Vashem
w Izraelu**
przypomina
o bohaterach
i ofiarach
Holokaustu.

Miejsca pamięci

Na świecie istnieje wiele miejsc, które przypominają o Holokauście. **Są to muzea, pomniki i dawne obozy, gdzie ludzie mogą dowiedzieć się o historii.**

W Berlinie znajduje się wielki pomnik, który upamiętnia wszystkie ofiary.

Ocaleni z Holokaustu

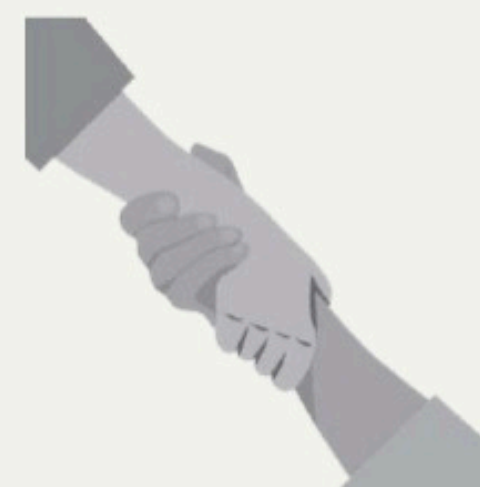
Niektórym udało się przeżyć Holokaust. Te osoby często opowiadały później o swoich przeżyciach, aby inni mogli zrozumieć, jak straszne były tamte czasy.

Ludzie, którzy **uciekli z obozów** koncentracyjnych, dzielili się swoimi historiami.

Niektórzy przetrwali, bo inni ukryli ich w domach lub lasach.

Ocaleni często pomagali innym, którzy stracili swoje rodziny i domy.

Filmy, które opowiadają o Holokauście

Filmy pomagają nam lepiej zrozumieć, czym był Holokaust. Niektóre z nich są **oparte na prawdziwych wydarzeniach** i opowiadają historie ludzi, którzy przeżyli te straszne czasy.

„Życie jest piękne”

opowiada historię ojca, który starał się ochronić swojego syna w obozie.

„Lista Schindlera”

pokazuje, jak jeden człowiek uratował setki Żydów.

„Chłopiec w pasiastej piżamie”

pokazuje przyjaźń między chłopcem a dzieckiem z obozu.

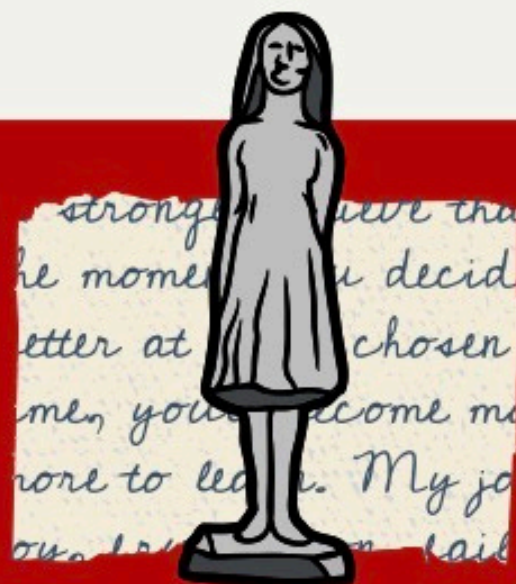

Dzieci podczas Holokaustu

Podczas Holokaustu **wiele dzieci straciło rodziny** i musiało dorastać w **strasznych warunkach**. Ich historie są szczególnie poruszające.

Dzieci w obozach musiały pracować lub były rozdzielane od rodzin.

Anne Frank pisała pamiętnik, gdy ukrywała się przed nazistami.

Niektóre dzieci były ukrywane przez dobrych ludzi, którzy ryzykowali swoje życie.

Jak możemy pamiętać o Holokauście?

Dzisiaj ważne jest, aby pamiętać o ofiarach Holokaustu i uczyć się z historii, aby takie tragedie nigdy więcej się nie wydarzyły.

Możemy **odwiedzać miejsca pamięci i obozy koncentracyjne**, aby lepiej zrozumieć historię.

W szkołach uczymy się o Holokauście i rozmawiamy o wartościach, takich jak szacunek i tolerancja.

Podczas Dnia Pamięci zapalamy świece i bierzemy **udział w uroczystościach**.

Antysemityzm to nienawiść lub uprzedzenia wobec Żydów. Był on jedną z przyczyn Holokaustu i nadal jest problemem, z którym musimy walczyć.

Przed II wojną światową Żydzi byli dyskryminowani w szkołach i pracy.

Co to jest antysemityzm?

Propaganda nazistowska **szerzyła kłamstwa i nienawiść wobec Żydów.**

Dziś możemy przeciwdziałać antysemityzmowi, **ucząc się szacunku do innych.**

Książki o Holokauście

Istnieje wiele książek, które **pomagają** dzieciom i dorosłym **zrozumieć**, czym był Holokaust.

„**Pamiętnik Anny Frank**” pokazuje życie w ukryciu.

„**Chłopiec w pasiastej piżamie**” opowiada o przyjaźni w trudnych czasach.

„**Noc**” Elie Wiesela opisuje wspomnienia z obozu koncentracyjnego.

Ciekawostki o Holokauście

W czasie wojny powstało wiele **tajnych szkół**, w których dzieci mogły się uczyć.

Holokaust to nie tylko tragedia, ale także **historie odwagi, determinacji i pomocy innym** w najtrudniejszych chwilach.

Wiele żydowskich dzieci ukrywano w klasztorach, gdzie siostry zakonne ryzykowały życie, by je ocalić.

Niektórzy więźniowie obozów uciekali i przekazywali informacje światu.

Wiele osób, które pomagały Żydom, zostało po wojnie odznaczonych **tytułem Sprawiedliwych** wśród **Narodów Świata**.

Opracowanie graficzne i tekst:
Katarzyna Slabowska-Wachowiak